

РАБОТНИКЪ

(LE TRAVAILLEUR)

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛЪ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ.

ЦѢНА:

3 мѣс. 1 л. 25 ст., 6 м. 2 л. 50, 1 г. 5 л.

Въ странство: 7 лева.

Абонамента се предплаща.

10 стротинки всѣки номеръ

ВСИЧКО, ЩО СЕ ОТНАСЯ ДО ВЪСТНИКА, СЕ ИСПРАЩА

ДО РЕДАКТОРА И. ХР. ГАБРОВСКИ.

ТЪРНОВО.

АВОНИРАНИЕТО СТАВА:

Търново, у редактора

и въ печатницата „Работникъ“

КАКВО СПЕЧЕЛИХМЕ?

Изборитѣ станали на 5-й Септември още единъ път ни даватъ възможностъ да се утвърдимъ, че цѣлитѣ за които се бори Българската социалъ-демократическа партия сж вече пригърнати отъ едно съзнателно меншинство, че тѣ сж наши, за които се бори най-съзнателната частъ отъ нашитѣ работници. е. послѣднитѣ избори ни показватъ, че пропагандата на социалъ-демократическитѣ идеи, която нашата работническа партия развива не твърдѣ отдавна, а успѣла, своитѣ корени. Отъ резултатитѣ на послѣднитѣ избори ний виждаме, че сжщитѣ избиратели, които гласуваха на 18-й Юний за социалъ-демократическитѣ кандидати, сега повторно сж пуснали своитѣ бюлетени за сжщитѣ кандидати; тѣ отново показаха, че въ миналитѣ избори гласуваха не по измама, не по увлечение, а за това, защото сж съзнали, че единичното нѣщо, което коренно може да подбри тѣхното положение е социализма.

Бюлетинитѣ, господа буржуа, които тѣзи шепатъ отъ избиратели е спуснала, не сж вече бюлетени на шайкаджии, които гласуватъ по нѣколко пѣти, нито на пияни тѣлпи, които вий тага дѣсно спечелватъ, нито на такива, които вѣрватъ на вашитѣ заплашвания или се лжатъ въ вашитѣ вѣчно-далаги обещания; не, това сж бюлетени, на които е написана вашата собствена смъртна присѣда, като класа и при нашия своеобразенъ конституционализъмъ, това сж може би единственитѣ бюлетени, употребени за постигане на една ясно опредѣлена цѣль.

Да, и въ тѣзи избори, както и въ миналитѣ, нийдѣ гласовѣтѣ, извадени отъ урнитѣ за въ полза на нашитѣ кандидати, не сж достигнали числото 200. И това е съвсѣмъ естествено, защото единъ напѣ гласъ значи единъ работникъ да се ископчи отъ мръжката на предразсѣдцитѣ на буржуазното общество, да престани да гледа съ розови очила на дневната експлоататорска наредба, да омаламоши веригитѣ, съ които и полиция, и сждилища, и войска, и училища сж го увързали въ услуга на капиталистѣтѣ. Освѣнъ това, социалиститѣ не владѣятъ овнѣ сръдства, съ помощта на които числото на гласуваната може да се удвои, утрои, удесотори въ сжщото време, когато избирателитѣ преспокойно сж сѣдятъ у дома. Социалиститѣ не владѣятъ нито законъ, нито пѣта,

нито закона за изборитѣ, нито тайни фондове, нито мѣста за раздаване. Социалистическата бюлетина не е буржуазна. Социалистически избирателъ протестира противъ капиталистически наредби, а не промѣнява лицата, които да се ползватъ отъ тѣхъ. Ето защо полученитѣ на 5-й Септември гласове, колкото и да сж малко, сж знакъ на развивающето се съзнание у работницитѣ за борба противъ тѣхнитѣ политически и економически господари. А въ това именно се състои нашата сила.

Отъ добититѣ ни свѣденія, знаемъ за сега, че нашитѣ приятели сж взели участие въ Попово, Сливенъ, Дръново, Ст.-Загора, Разградъ, Габрово и Търново съ слѣдующитѣ резултати:

Въ Попово получени 39 гласа

„ Сливенъ „	35 „
„ Дръново „	166 „
„ Ст.-Загора „	25 „
„ Габрово „	21 „
„ Разградъ „	33 „

Всичко 319

Но, преди всичко, тѣзи цифри, съ изключение на Попово, отъ гдѣто нѣмаме още подробни свѣденія*), не сж ниски. И тѣзи избори не минаха безъ насилия и злоупотребления, безъ случаи, които сж побъркали на нашитѣ приятели. Много работници сж биле незаписани въ избирателнитѣ списъци.

Въ Ст.-Загора тѣ се свършиха съ нападането на една шайка, която съ покове и побойна разгонила избирателитѣ, прѣскала кутинѣ и направила истинскитѣ резултати не известни. Въ Габрово изборитѣ се съпроводици съ бой между двѣ буржуазни фракции, който се продължавалъ до единъ часъ. Въ Дръново нѣкои наши приятели биле арестувани и бюрото замѣстено съ друго. Сжщо и въ Сливенъ преди изборитѣ нашитѣ приятели сж биле арестувани. Въ Разградъ късали манифеститѣ. Въобще полученитѣ гласове трѣбвало е да претеглятъ цѣли митарства, до гдѣ да излѣзатъ на обѣтъ свѣтъ! Числото 319 е отъ най-нечиститѣ.

Независимо отъ това, влияието, което е оказала пропагандата на социалистическитѣ идеи върху работницитѣ, далечъ не се представлява отъ това число и по много други причини. Българската социалъ-демократическа партия, като такава, която коренно се отличава отъ другитѣ партии по свои-

тѣ цѣли и по своята научностъ, намѣра най-много послѣдователи въ работническата младежъ, която още не е достигнала своето пълнолѣтие. Друга частъ отъ тѣзи младежъ сж войници, или турени въ такъла или онаквива зависими условия, при които тѣхнитѣ мѣстия, като граждани, не могатъ да бждатъ извъени.

Тѣзи е причината, за гдѣто още въ надречернето на изборитѣ въ нѣкои градове нашитѣ приятели сж имали това неудобство, че не сж могли да представятъ пълнѣ листъ на кандидатитѣ. Това отъ своя страна не малко е попрѣчно за водене на успѣшна агитация.

При все това тѣзи агитация е била усилена. Предъ изборитѣ сж биле раздадени повече отъ 3000 манифеста. Въ Г.-Орѣховица въ мѣстний Работнически Клубъ на нѣколко събрания е била развита градско-общинската программа на социалъ-демократическата партия. Сжщото се направи въ Сливенъ и въ Търнов. Работнически Клубъ. Въ Дръново, при надречернето на изборитѣ, нашитѣ приятели държаха откритъ митингъ.

Но съ течение на времето всичкитѣ ни млади и зависими приятели ще стѣпятъ въ своитѣ граждански права, а нѣкъ усилената пропаганда ще превърне тѣзи послѣднитѣ въ силно оръжие въ ржцѣтѣ на ония работници, които безполезно ги владѣятъ сега.

Сегашнитѣ избори потвърдиха това, което изборитѣ на 18 Юний доказаха, — че измежду нашитѣ работници се е създадала една сила, една съзнателна група, която окончателно се е освободила отъ моралното влияние на буржуазията и единствената, която най-добъръ представлява интереситѣ на цѣлата работна класа. Въ силата на тѣзи си качества Българската социалъ-демократическа партия ще нараства по качество и по сила, ще продължава да въздѣлствува на околната работническа маса, ще я издига, организира и опира къмъ пълното ѣ освобождение отъ игото на капитала.

За това, далечъ отъ да имаме многохлѣденъ успѣхъ, далечъ отъ да излѣзимъ побѣдителни съ подправени бюлетени, далечъ отъ да добиемъ съчувствието на този хартиенъ народъ, далечъ отъ да покарваме свои представители въ общинскитѣ свѣти, ний спечелихме много, — ний спечелихме именно тѣзи съзнателна сила, която е залогъ на бждщата социалистическа побѣда.

Г. Георгиевъ.

ПИСМА ОТЪ ЦЮРИХЪ.

Международенъ Работнически Конгресъ

(Продължение и край).

Най-постѣ въ Конгреса се внесе предложението за народното и международното организиране на работницитѣ въ професионални синдикати, сирѣчь въ дружества по занаятъ. Никакви разисквания не станаха по тоя въпросъ. Конгреса напълно потвърди рѣшението на Брюкселския Конгресъ относително синдикалната организация и подкапва работницитѣ въ всички страни да се съединятъ въ дружества по занаятъ. Ето новото рѣшение:

Како поддържа приетитѣ рѣшения отъ Брюкселскитѣ Конгресъ относително синдикалната организация и като поставя за длъжностъ на работническата класа да се организира въ дружества по занаятъ, обявява, че индустриалнитѣ, земледѣлческитѣ и морскитѣ работници сж длъжни:

- 1). Да се групиратъ въ занаятчийски дружества, за да могатъ по такъвъ начинъ да защитаватъ своитѣ занаятчийски интереси, да пазятъ заплатитѣ си и да противодѣйствуватъ на експлоатацията на капитала;
- 2). Да съединятъ на всякъждъ, гдѣто е възможно, въ национални съюзи синдикатитѣ отъ едни и сжщи занаяти, които иматъ еднакви интереси;
- 3). Да се основе, съ съласието на националнитѣ съюзи, единъ международенъ съюзъ отъ организирани занаяти, за да може по тоя начинъ да се съединятъ въ едно цѣло организациитѣ отъ разнитѣ страни;
- 4). Да се организиратъ въ окръжни, народни и международни съюзи синдикалнитѣ дружества отъ всичкитѣ занаяти, съ цѣль да дѣйствуватъ въ борбата съ класно и въ споразумѣние съ работницитѣ отъ всички корпорации;
- 5). Да се сключаватъ по между си отъ разнитѣ страни посредствомъ секретариати на труда, както бѣше рѣшено на Брюкселския Конгресъ, службитѣ на които (секретариати) трѣбва да бждатъ осигурени, и, въ случай на нужда, посредствомъ международни секретариати, които сж натоварени да даватъ на националнитѣ съюзи свѣдения частно за корпорациитѣ;
- 6). Да се основатъ навсякъждъ, гдѣто нѣма, по инициативата на работницитѣ или на властитѣ, Бюро на Трудитѣ, гдѣто работницитѣ ще могатъ по-лесно да намиратъ работа и гдѣто тѣ сж по-големъ ищачъ ще се присѣдиняватъ къмъ занаятчийскитѣ синдикати;
- 7). Всѣки занаятъ да си има свои международни Конгреси, които ще се занимаватъ съ разискване на въпроси, които специално интересуватъ съюзитѣ;
- 8). Да се групиратъ въ единъ сплотенъ съюзъ работницитѣ отъ всичкитѣ организации, безъ разлика на раса и занаятъ, за да може да се създаде по тоя начинъ за политическото дѣйствие, въ политическата борба противъ капиталиститѣ една достатъчно силна сила, за да се осигури пълното освобождение на пролетариата.

*) Въ Попово не достигнали 16 гласа до пълнѣ успѣхъ. По това време се прѣсѣла слухъ, че една високопоставена личностъ минувалъ презъ града, цѣла да наложи пѣкава „наказаша“ на града, ако не избирели прѣдметственитѣ кандидати.

Това решение се предложи на Конгреса от английската, белгийската, италианската, американската, австралийската, румънската, испанската, българската, сръбската, французската и холандската делегации.

Обяснението, които даде докладчикът Турати, бяха достатъчни за да се приеме съ общо съгласие това решение важно и необходимо решение за международното организиране на работниците.

Тъй като времето бързо вече клоня, а Конгресът, съгласно програмата, трябваше да се заключи в този същия ден, то по тази причина предложението за организирането на международната социално-демократическа партия и нейния общ орган се отложи за идущия Конгрес, който се определя да стане след три години в Лондон.

Както вече забелязахме, в това последно заседание на Конгреса председателствуваше гражданката Анна Кулишева, жена на италианския социалист Турати. След гласуването на последното решение, тя обяви на Конгреса, че дневния ред е вече изчерпан, но преди да се заключи Конгреса, тя се счита за честита да извести на делегатите, че е пристигнал и се намира между нас великият предшествник на социализма Фридрих Енгелс. Във тази минута се явява Енгелс на сцената близо до председателя на бюрото и всичките делегати и публиката въз един миг станат на крака и с шумни викове „да живей международния социализъм“ и ръкопляскания поздравиха знаменития учител на пролетариата, един от основателите на научния социализъм.

Неопусека картина представяване в това време Конгресът. Всички бяха трогнати от присъствието на този стар и непоколебим борец, въ лицето на когото се уличава историята на международното социалистическо движение. Конгреса избра Енгелс за почетен председател, който произнесе следващата реч на три езика: немски, английски и френски.

Прочуването посрещане, което ми правите аз приемам не лично за себе си, но като другар на великия човек, портрета на когото тук блести пред очите ви (показва съ ръка на портрета на Маркс). Тъкмо 50 год. става от както Маркс и аз сме влезли в движението. Тогава пишехме статии в „Франко-германският мотопис“. Маркс умире, но ако той беше още жив, то кой друг в Европа и Америка не би могъл да прогледне на задъ с такава оправдана гордост на трудът през живота си. Ний щяхме да празнуваме днес още една годишнина. Последният конгрес на интернационала заседава в 1873 г. Той извърши дълга: Той отдели по един най яснен начин дълга на интернационала от дълга на анархистите. Днес може да се види да ли това решение е изпълнено или не. Парижкия, Брюкселския и сега Цюрихския конгреси, бяха принудени да приемат същият принцип.

Втората резолюция на интернационала беше да се организира според старата си форма. Тогава беше цитирано време на реакцията, когато си изля гневът въ кръвта на славната комуна. Да се продължава интернационала за това се изисква много жертви, които той не можееше да даде въ живота на нищозните резултати. Конгреса реши да заседава въ Америка, сиречь интернационала изчезване от сцената.

Представи се на работниците въ всяка страна да се организират както намерят за добър. Така и стана. И днес интернационала е много по силен от всякога. Въ това направление ний трябва да вървим и да работим върху една обща почва. Ний трябва да почувствуем препирнитъ за да не се преобърнем въ сета, но нашия общ принцип трябва да се запазва. Това свободно съединение, тий волни събрания, които са предизвикани от конгресите, са достатъчни за да ни дадат побда, която никога сила въ света не може да ни я отнеме.

Азъ скоро пътувахъ презъ Германия и на всякъ азъ чувяхъ оплаквания отъ страна на нашитъ другари за падането на изключителния законъ противъ социалистите. Тогава, казваха тѣ, намъ по въ село ни бѣше да се боримъ съ полицията. Никаква полиция, никакво правителство не могатъ се справи съ подобни борби. Съ тѣх думи азъ обявявамъ конгреса за кривъ.

Да живей международния пролетариатъ! Тамъ рече международния борецъ, бѣше пос-

рѣциата отъ конгреса съ неопустимо въодушевление и шумни ръкопляскания и викове: Да живей международния социализъм! цѣлѣхъ вѣздѣхъ и се разнасяха далече. Въ време на това оживление Енгелсъ заведе работническата маршева и въ единъ мигъ всички делегати и публиката прави па крака, подемайтъ общо гласѣтъ и неспредъ най-вѣсторженитъ звукове тържествено излязоха на улицата. Така се заключи Цюрихския конгресъ.

Подиръ пладни всичките делегати правиха разходка около Цюрихското езеро. Организационната комисиия бѣше наела най-големия параходъ „Хелветия“ и бѣше го окичила съ множество червени знамена. Презъ всичкото време на разходката, която трая около 5 часа, музикитъ свирѣха въ парахода разни революционни пѣсни. Вечерта имаше банкетъ въ салона, гдѣто заседава Конгресътъ. Следъ приятната вечеря и хубавитъ рѣчи, делегатитъ приятелски се разпроцаваха като си стискаха ръцѣтъ и се обещаваха да се видятъ пакъ въ Лондонъ следъ три години.

* * *

Така се свърши международния работнически социалистически Конгресъ въ Цюрихъ. Такива са решенията, които се приеха отъ представителитъ на работниците въ цѣлия свѣтъ, и станаха задължителни за тѣхъ.

Ако сравнимъ числото на народноститъ, които бѣха представени на Цюрихския Конгресъ, както и на делегатитъ, съ минатитъ два Конгреса въ Парижъ и Брюкселъ ний ще намеримъ голѣма разлика. Ето тази таблица:

	Парижъ (89)	Брюкселъ (91)	Цюрихъ (93)
Англия	20	28	65
Америка:			
Съед. Шати . .	5	4	3
Аргентина . . .	1	уиц.	уиц.
Бразилия	—	—	1
Австралия . . .	—	уиц.	1
Австрия	5	6	29
Бохемия	4	4	4
Белгия	14	187	17
България	уиц.	—	2
Дания	3	4	2
Швейцария . . .	6	6	117
Франция	209	70	41
Германия	81	42	98
Италия	12	4	23
Норвегия	3	1	1
Холандия	1	8	6
Полша	4	5	10
Португалия . . .	—	—	—
Ромъния	5	5	5
Русия	5	уиц.	1
Сърбия	—	—	1
Испания	2	1	2
Швеция	2	1	2
Унгария	3	2	10
Всичко	388	378	440

Както се вижда отъ тази таблица, Цюрихския Конгресъ надминава всички други Конгреси по числото на представенитъ народности и делегати. Той е въ пълна смисъл на думата международен. Солидарността, братството между работниците отъ разнитъ страни не е празна дума. Нито изкуственитъ граници, нито националната вражда, която се подклажда и експлоатира отъ буржуазията, нито различието въ вѣзра и езикѣтъ, нищо, нищо вече не е въ състояние да раскъса братския съюзъ на пролетариата въ цѣлия свѣтъ. Подъ червеното знаме на социалната революция се съединяватъ всичките жертви на сегашната капиталистическа паредба. И международнитъ Конгреси са най-тържествено проявление на международната солидарност, на този братски съюзъ между работниците. Наблюдава времето, когато тази солидарност ще се осъществи тържествено въ рѣшителната борба за тържеството на социалната революция. Да живей международното съединение на работниците!

И. Рабровски.

БЕНОА МАЛОНЪ

„Ахъ, ако да имахъ вашата пгла, Браулонъ; вашата киста, Дюранъ; вашия бодезъ, Ронъ; вашето дълбало, Роденъ; ахъ, какъ бихъ изризалъ, какъ бихъ изрисувалъ, какъ бихъ изваялъ образъ на този работникъ, на този мислител, на този поетъ, да, на този поетъ отъ вашата васта...“

Leon Cladel.

Всичкия социалистически свѣтъ е опечаленъ отъ загубата на единъ свой историкъ и философъ, единъ служител на дѣлото за освобождението на пролетариата, на единъ свой енергиченъ и любящъ другаръ. — Опечаленъ е отъ загубата на Беноа Малона, идентъ на когото съставляватъ предметъ на една доста обширна областъ отъ социалистическата литература.

Опечаленъ е, защото рѣдко са хората, които тъй добръ, тъй ползотворно за чедовѣчеството да са изпълнили своя животъ.

Много е поучителенъ животътъ на Беноа Малона въ всѣко едно отношение. Роденъ въ село отъ бѣдни родители селски, той до 18 годишната си възраст е билъ простъ овчарикъ и не е знаелъ нищо да чете, нищо да пише. Благодарение на брата си, който е билъ селски учител, той се е научилъ да прочита. Постѣ, обстоятелствата го принуждаватъ да пакуетъ редното си село, да се прости веднѣжъ за винаги съ овчарския идилически животъ и да влѣзе въ шумния животъ на градоветъ. Той отива въ Лионъ, а отъ тамъ въ Парижъ да търси нова работа.

Презъ това си нагдувание Малонъ испыталъ всичката тежестъ на сиромашията. Страданията биле неговъ спътникъ въ живота. Често нати той прекарвалъ няколко дена паредъ съ 50 — 60 стотипки. Въ Парижъ той се приставилъ въ една бонджийница, стачалъ бонджия. „Една сутринъ, въ недѣля, съ завърнати ръкави и крачоли, босъ и съ налжи, азъ го намерихъ застъ съ пречистването на работилницата“, казва гражд. Камелина, единъ старъ неговъ приятел. Но въ 1866 год. той вече основава кооперативно дружество Revendication, което днесъ брой 1800 члена. Въ 1870 г. стражаритъ на Наполеона III го арестуватъ, защото основалъ няколко клона отъ Интернационала. За това му престъпление го осъждатъ на една година затворъ, но, преди да я доизлѣжи, Империята пада и върху нея възкръсва третията республика.

Въ време на обсадата на Парижъ, като помощникъ на кмета отъ 18-й участъкъ, той употребилъ всичките си усилия за да помага на жертвитъ отъ войната. На 27 Февруарий с. г. 118,000 парижски граждани го испращатъ въ Бордоското събрание, но тукъ той скоро си дава оставката и се завръща въ Парижъ за да се присъедини къмъ възстаналия пролетариатъ. При възстановително на Версалитъ той предвожда комунаритъ, които отиватъ къмъ Монмартръ; той наедно съ други се бори юнашки на барикадитъ за да не допусне касанитъ да влѣзатъ въ града. Но реакцията побядава и той, за да се избави отъ разстрѣлването на загорелитъ за кръвъ побѣдители, избѣгва въ Швейцария, гдѣто испытва ужаситъ на изгнанника; а за да се избави отъ гладна смъртъ, той става ту конникъ, ту надничаръ, ту словослагателъ. Съ този последния занаятъ той се прехраня и въ Италия, гдѣто изучава езика. Сетѣ пакъ се връща въ Швейцария и започва издаването на първото си списание „socialisme progressif“. Следъ амнистията въ 1880 г. той дохожда въ Парижъ и тукъ до последно време се труди надъ списанието „revue socialiste“.

Ето животътъ на човѣка, за когото пролетариатътъ съ съзнание на своето достоинство ще чете въ страницитъ на историята за своето движение!

* * *

Малонъ е питалъ горѣща общъ къмъ тѣх, които търпятъ всичките лишения, всичките тежести на капиталистическия режимъ. Въ време на Комуната особено ний го виждаме да употребява всичките си усилия за да даде помощъ на дѣлата и женитъ на пострадалитъ. Подобно на своя белгийски приятел Цезаръ де Папъ, той пѣмъ неприятели, неговото добродушие не допуща да ги има. Като теоретикъ, той признава великото учение на Маркса, но го допълня, като се обръща едновременно не само къмъ економическите интереси на работниците, но и къмъ чувствата на справедливостта, къмъ добритъ сърдца на хората. Той е наръквалъ това учение „Интеграленъ социализмъ“. Всичките науки и искусства вървятъ къмъ социализма и настѣпващата революция трябва да наложи свои печатъ върху всичките области на живота. Като основателъ на учението за интегралния социализмъ, той признава, че едновременно съ материалното подобрене на пролетариата, трябва да се преобразува и нравственото му състояние: работника трябва да се подобри не правствено и физически. Разбира се, че това тъй също се признава отъ марксиститъ.

Голѣми грижи е полагалъ Малонъ за да довърши съчинението си „socialisme integral“, както и да напише поне една частъ отъ своитъ „Мемоари“, за които въ едно свое писмо, писано преди 5 месеца, следъ издържаната операция, той

казва: „само тогава... (като довърши съчинението) азъ ще умра въ надежда, че бѣда между опѣзи, животътъ на не е билъ безполезенъ. Само за тѣхъ азъ допуснахъ операцията и извършихъ тѣ мъки, които я последваха.“ При това той ни остава важни съчинения, нито въма да оставатъ безъ благотворно влияние върху социалистическата интелигенция. Ето по-главнитъ му съчинения:

- 1) Исто, пѣта на Социализма (5 годинъ)
- 2) Социалистическата нравственостъ
- 3) Социална Економика;
- 4) Новата Партия;
- 5) Интегралния Социализмъ и пр.

* * *

Погребението е било едно отъ най-тържественитъ.

Многочисленитъ делегации отъ работнически и социалистически групи дошли да отдадатъ своита последна почта, да засвидѣтелствуватъ аята признателностъ, да взематъ послѣдния „прощавъ“ отъ неуморимия социалистически дѣлецъ.

Между вѣщитъ са личели неспратенитъ отъ бонджитъ въ Путо, отъ Синдикатната Камара на Сенскитъ бонджии, отъ Германскитъ социално-демократи, отъ работническата партия въ Курбова, отъ „Secolo“ въ Лисабонъ и т. п. Отъ българскитъ студенти социалисти въ Парижъ е била подадена следващата телеграма: „Българскитъ студенти социалисти въ Парижъ искаватъ своитъ съблѣзници да чувстватъ отъ великата загуба, претърпява международния социализмъ лишието на Беноа Малона“.

Кортежътъ потеглил въ 9 1/2 часа съставенъ само отъ роднини и близки ители; но съ настѣпване на всѣхъ на улицитъ се увеличавалъ съ новиятъ. При площадята Клини, гдѣто почивалъ многоброенъ народъ, той е поздравенъ съ викитъ „да живей Комуната“, но на частъ прекъснатъ отъ жаритъ. Когато се настѣпало до Лашезъ, гробищата на революционеритъ зрѣлището е било едно отъ най-отврателнитъ: преди да се влѣзе въ оръта, множеството развило повече отъ червени знамена, като викало въ гласъ: Да живей Комуната! Да живей Интернационала! Нито поройния дѣлъ който валилъ по това време, нито редове на добрата полиция не са могли да му попречатъ въ продължение на ловинъ часъ да настѣпва къмъ мѣстотъ гдѣто трябва да се изгори тѣлото, средъ завѣщането на умрѣлия. Тукъ държана псевиче отъ 15 рѣчи, между то било издекламирано въ честь на Малонъ едно стихотворение отъ социалистическия депутатъ Клавиезъ Хюгъ, посрѣщанитъ шумни ръкопляскания. Следъ рѣчитъ дължителни викове: „Да живей Комуна! Да живей социалната революция!“ сръпасали на далечъ задъ стениитъ на оградитъ.

Така неспраца пролетариата своитъ ци! При всѣка своя загуба, както и всѣки успѣхъ, той намира случай за протестира противъ классовата паредба обществото.

Международната социална демократури Малона въ редовитъ на своитъ добри дѣйци, всѣки отъ които и е запалъ ново оръжие въ борбата съ сета и още врагъ. Трудовитъ на тѣзи не ще преставатъ да и създаватъ новъ съразмѣрно съ изражданието на капиталистическата класа, съ което тя тържествено.

Международна греза

Болкото по бързо се развива сегашното капиталистическо общество толкова по нагледно испъкватъ неговитъ несправедливости и отвратителни страни, толкова по осѣщатъ неуравнитъ му и толкова по нетърпимо става неговото съществуване. Заедно съ това се изостри борбата на работниците противъ господари, на ограбенитъ противъ бителитъ. Отъ частна, борбата се раща на классовая и организирана отъ народна тя става международна борба за животъ или смъртъ, двѣтъ половини на чедовѣчеството.

Въ последно време очитъ на всѣхъ са обрънати къмъ грезата на работниците въ Англия. И има защо

се интереса на света. Тая греза, както вече се писа във миналия брой на нашия вестник, е предизвикана от намаляването на заплатата на работниците от капиталистите...

Повече от 500,000 работници са напуснали рудниците и в тая мипута водят най-отчаянна борба не само със своите прями господари, но с цялата капиталистическа класа, която е заинтересована в изходът на гревата.

Слѣдствията се чувствуват навсякъде. Английската индустрия се намира в голяма опасност. Множество фабрики, заводи, параходи и железници по немание на каменни въглища спират. Фабрикантите са принудени да си доставят отъ странство скъпо и прескѣпо каменни въглища. Стоитѣ тѣй също поскъпняват. Съ една рѣчь, цялата система на производството и на размяната е разкладена.

Но при сегашната економическа зависимость и взаимните сношения между пародитѣ, при международната конкуренция, най-малката криза въ една страна се отзовава въ всички други страни. Наданието, или повдигането на цѣнитѣ на стоки и на работната заплата въ една страна, указва своето влияние въ другитѣ страни. Ето защо гревата на английскитѣ въглекопачи съ своята слѣдствия не може да не подѣйствува на другитѣ съседни страни, особено на ония, които най-много търговатъ съ Англия. Каменнитѣ въглища въ Франция, въ Белгия поскъпняват, печалбитѣ се увеличаватъ, а капиталиститѣ не искатъ да увеличатъ платата на работниците. Тия послѣднитѣ за да запазятъ интереситѣ си, се исказватъ напълно солидарни съ английскитѣ въглекопачи, като се дозвуватъ отъ случая напущатъ работата и обявяватъ грева. Тия гревисти рѣшаватъ да не отстъпватъ до тогава до когато господаритѣ се съгласятъ на тѣхнитѣ искания. Така и стана. Французскитѣ въглекопачи въ голѣмъ басейнъ на Падекале сж рѣшили да напуснатъ работата и да поддържатъ себе си и английскитѣ другари въ борбата противъ капиталиститѣ. Повече отъ 40,000 работници сж се обявили въ стачка. Правителството е пратило войска да ги пази.

Белгийскитѣ въглекопачи въ басейна на Шарлероа тѣй също сж напуснали работата по едно общо рѣшение. Тѣ заявяватъ сжитѣ искания, както английскитѣ работници. Но интересно е това, че белгийскитѣ работници сж напуснали работата най-главно въ името на солидарността съ обявенитѣ въ грева работници отъ Англия и Франция. Така, при запитването на единъ вѣстникарь, защо белгийскитѣ работници напущатъ работата, когато тѣхнитѣ заплати не сж намалени, единъ работникъ въглекопачъ отговорилъ: защото това го изисква солидарността, защото ний работниците винаги се поддържаме.

И наистина, гревата на въглекопачитѣ има международенъ характеръ. Английскитѣ капиталисти не могатъ да повикатъ работници нито отъ Белгия, нито отъ Франция, нито отъ нивѣдѣ, защото всичкитѣ въглекопачи въ свѣта сж съединени и добръ организирани въ единъ международенъ рудничарски съюзъ, който дѣйствува винаги въ интереса само на своитѣ членове. Благодарение на тая силна организация, днесъ въглекопачитѣ могатъ да напуснатъ работата въ всичкитѣ страни и по тоя начинъ да турятъ въ разстройство и полуда цялото капиталистическо общество. Каменнитѣ въглища отъ днесъ сж душата и

индустрията. Безъ каменни въглища нѣма пара, нѣма движение. Всичко спира и умира

Работниците много добръ знаятъ това и не е далечъ онова време, когато по единъ общъ сигналъ всичкитѣ рудничари въ свѣта ще обявятъ обща стачка, съ едно просто сгръцанне на ръцѣтѣ си ще накаратъ да потрепратъ основитѣ на сегашната капиталистическа паредба.

Сегашната международна греза е предѣстника на общата греза.

И. Г.

Социализма предъ Търновския Апелативенъ Сѣдъ.

(продължение)

Исканieto на г. Иванъ Халачовъ, да се назначи комиссия отъ вѣщици, които да измѣри и да оцѣни „умствениитѣ и граматическитѣ способности“ на Д. Димитровъ, е толкова незаконно и безсмисленно, щото и безъ възраженията на нашия другаръ Н. Габровски ясно бѣше за всички, че Сѣдътъ ще го отхвърли като неоспорвателно. При все това, за да извади навѣхъ умственията босота и адвокатското невѣжество на търновския голѣмецъ, нашия другаръ — апелатора се спуска да оборва по всичкитѣ пунктове рѣчьта му. Ний тукъ ще предадемъ пакъ съ най-главнитѣ му мисли.

Най-напредъ той доказва, че това дѣло е неправилно заведено противъ него като редакторъ, понеже авторитѣ на статията е извѣстенъ, присѣствува и самъ исповѣдва предъ Сѣда, че е писалъ отъ него. Това напълно се потвърди отъ показанята на свидетелитѣ и отъ оригиналния ръкописъ на статията, който е представенъ при дѣлото. „Независимо отъ това, установи се, че когато е писана и печатана тая статия азъ не съмъ билъ въ Търново. Какви още по-убѣдителни доказателства искате, г-да Сѣдии. Споредъ закона за печата, самопризнанието на автора е достатъчно. Но г. Халачевъ не вѣрва въ самопризнанието на Д. Димитровъ. Той иска да доказва, че това лице е неспособно да напише тая статия, че то е подставено и че задъ неговия гърбъ се крия азъ или другъ нѣкой авторъ. Г-нъ Халачовъ имаше право да говори тѣй, и хората цяха да му вѣрватъ, само въ такъвъ случай, ако той се сѣдѣше съ нѣкои отъ наемнитѣ редактори на тѣхнитѣ вѣстници „Свобода“, „Пловдивъ“ и пр. Въ дадения случай неговитѣ думи сж побъркали адресътъ си. Ний социалиститѣ нѣмаме хора наемници, които да ни назватъ по улицитѣ, нѣмаме отговорни редактори, които да отговарятъ за написитѣ грѣхове предъ сѣдилищата. Ний не продаваме патриотизмъ на чуждъ гърбъ, както правите вий. Напротивъ, ний сами отговаряме за дѣлата и постѣжитѣ си. Редакторитѣ на написитѣ вѣстници не сж написитѣ нещастни наемници, които никогъ нито не пишатъ въ вѣстницитѣ си, а всѣкога тѣ отговарятъ за всичко писано отъ вашитѣ патрони. Тия бѣдни, еднакъ грамотни хора, на които се плаща по 50 — 60 лева на мѣсець, тѣ именно отговарятъ за грѣховетѣ на написитѣ политикани по закона за печата.

Написитѣ редактори не сж прости наемни отговорници. Тѣ сами пишатъ и иматъ смѣлостта да отговарятъ за писаното си. Всяка статия въ в. „Работникъ“ носи подписа на нейния авторъ. Авторитѣ на неподписанитѣ статии винаги сж готови да отговарятъ въ случай на нужда. Ний работимъ

любо и не криемъ своитѣ убѣждения. Ний отъ никого и отъ нищо се не боимъ, защото стъпателно се боримъ и сме предвидели всички злини, които могатъ да ни сполѣтятъ въ сегашното враждебно намъ общество. Ако ний се бояхме, ний цяхмъ да се криемъ, както прави вашата партия, задъ гърба на нѣкакви нещастни отговорници. Всѣки знай, че въ в. в. „Свобода“, „Пловдивъ“ и др. пишатъ Д. Петковъ, министритѣ и много други високопоставени личности. Но кой отговаря за тѣхнитѣ статии предъ сѣдилищата? Кой лѣжи въ затворитѣ?! Ний г. Петковъ или нѣкой отъ министритѣ?! Не! Какъ бѣднитѣ, проститѣ наемни отговорници. И защо сами тѣ не подписватъ статиятѣ си, не излизатъ сами да защищаватъ писаното отъ тѣхъ? Затова, отговаряме ний, защото се боятъ да излагатъ живота си на опасностъ. Като хора, които живѣятъ отъ експлоатацията на чуждия трудъ, тѣ работятъ съ чужди ръцѣ. Богатствата, почеститѣ и славата днесъ се печелятъ съ чуждъ трудъ, съ чужди страдания, съ страданията на наемни отговорници, които исплащатъ грѣховетѣ на буржуазнитѣ политики въ затворитѣ. Тѣ се прогласяватъ за патриоти и герои, безъ да пматъ ни най-малката гражданска доблестъ и куражъ да излѣзатъ съ открито чело предъ обществото.

„Е, добръ, ний социалиститѣ не можемъ да си служимъ съ такава сръдства. Ний сами работимъ и сами отговаряме и страдаме за своитѣ дѣла.

„Исканieto да се назначи комиссия е незаконно и недопустимо отъ здравни разумъ. То е недопустимо, защото нито българскитѣ закони, които сж днесъ въ сила у насъ, нито пъкъ нѣкои други закони допущатъ да става оцѣнка на способноститѣ, може ли нѣкой да напише такава или опакава статия. Ако бѣше работата да се оцѣнятъ познанията на Димитръ Димитровъ по Физиката или по нѣкои друга наука, това би си имало мѣстото отъ една испитателна комиссия отъ специалисти. Но тукъ е съвсѣмъ за друго — да се опредѣли можель ли е Д. Димитровъ като не е свършилъ гимназия и университетъ да напише такава статия. Г-нъ Ив. Халачовъ иска да ви убѣри, че образованието се добива само въ гимназитѣ и университетитѣ. Това не е истина. Живота е мило по-вѣлика школа и човѣкъ може да стане много по образованъ, много по развитъ безъ да е свършилъ нѣкакво си официално завѣденie. Такива примѣри има въ исторiята на пародитѣ, а обобенно въ днешно време. Днесъ училищата сж отворени само за ония които иматъ пари и време свободно да се учатъ. Сиромаситѣ, работниците отъ ниймакъ сж принудени да се учатъ не въ гимназията и университетъ, а въ живота. Тая школа дѣйствително е цѣлна съ мъжки и страдания, по за това пъкъ нейнитѣ уроци сж много поучителни... Ако допустимъ, че се състави подобна комиссия, то изпиква въпроса какъ ти ще опредѣли умствениитѣ способности на Д. Димитровъ? Ако г-нъ Халачовъ е изнамѣрилъ нѣкакви нови способности, тогава друга е работата.“

Слѣдъ това Прокурора даде заключение, че не се е допущало и нѣма да се допусте такава експертиза и сж да остави безъ послѣдствие исканията на Халачовъ. Послѣдния, като види на какъ отива работата не дочака даже присѣдата на Апелативния сѣдъ, съ която се отмѣнява присѣдата на Търновски Окрѣженъ сѣдъ.

Единъ зритель.

РАПОРТЪ

за

дѣятелността на Габровската социалъ-демократическа дружина презъ изборитѣ на 5-й Септември.

Мѣстната социалъ-демократическа дружина на 3-й т. м. се събра на извънредно заседание въ домътъ на Т. Постомпировъ за обмислюване кои именно кандидати трѣбва да се представятъ за градски съвѣтници и училищни настоятели и като какви мѣрки да се взематъ за прокарването на свои кандидати. Рѣши се: 1) Да не се влиза въ компромисъ съ никоя друга партия, съгласно рѣшенията на конгреса; 2) Нѣманието достатъчно число хора, които да отговарятъ на ценза за да бѣдатъ избрани за такива, да се постави само кандидатурата на 7 души съвѣтници и 4 настоятели и 3) да се свика митингъ въ кафенето на Д. М. Белберовъ на 4-й вечерта въ който да се обясни на присѣствуващитѣ нашата программа за градскитѣ съвѣти и да се подкавятъ да гласуватъ тия лица, които сж съгласни и поддържатъ нашата программа и 4) да се избѣгнатъ всѣкакви спречквания и побои, които често се практикуватъ отъ другитѣ безпрограмни партии, съ което да се покаже отношението на избирателитѣ единъ спрямо другий.

На 4-й, въ 9 часа вечерта, съгласно рѣшението на мѣстната соц-демократическа дружина отъ 3 того, се свика митингъ въ кафенето на Дойно М. Белберовъ. Митингътъ се откри въ присѣствието на нѣколко десетки работници, занаятчи, дребни търговци и пр. Слѣдъ нѣколко врѣме отъ откриването, митинга се удостои съ присѣствието на представителитѣ на полицейската власть, во главѣ на Околийскитѣ началникъ и двама старши стражари. Разясни се на събравшитѣ съ значението на Градскитѣ Общинскитѣ съвѣти въ рѣдѣтѣ на който избирателитѣ ще повѣрятъ честта, живота и имота си за нѣколко години; че отъ самитѣ тѣхъ (избирателитѣ) зависи тѣхното бѣдше — благоуване или тѣло, че никое, отъ досега съществуващитѣ кметсва не сж имали присърдце интереситѣ на работниците, бѣднитѣ интереси на запалитчиата и малкитѣ търговци, защото никогъ въ градскитѣ съвѣти не е имало тѣхни представители, че най-сетѣ, тѣхнитѣ истински защитници сж социалъ-демократитѣ излѣгли отъ тѣхната сръда, които най-добръ разбиратъ болкитѣ и цѣрбътъ на страданията на работниците.

Кандидатитѣ за градскитѣ съвѣти отъ страна на социалъ-демократическата дружина се приеха слѣдующитѣ и за които гласувахме: Т. Постомпировъ, Хр. Стаменовъ, Ст. Петковъ панталонджията, Георги Ябупозова кундурджия, Макачиевъ, Дойно М. Белберовъ белберъ и Никифоръ Солниковъ словослагателъ и за училищно настоятелство: Т. Постомпировъ, Хр. Стаменовъ, Ст. Петковъ и Петко Чавговъ. Слѣдъ това се прочете и обясни програмата на Социалъ-демократическата партия за градскитѣ съвѣти, които се прие и одобри не само отъ написитѣ членове, но и отъ противнитѣ партии, слѣдъ което се распустина събранието.

На 5-й сутрешта, още отъ 7 часа завапахъ на купове избирателитѣ на разнитѣ партии въ града ни, предвождани отъ тѣхнитѣ, тѣй да се каже водители и се приготвлявахъ кой отъ тѣхъ да вземе бюрото и по тоя начинъ да бѣдатъ сигурни въ правилния вървекъ и въ своя полза извършването на изборитѣ. Такмо въ 9 часа се обяви отъ предѣдательствующия, че днесъ гражданитѣ сж свикани да си избератъ 14 души съвѣтници за градскитѣ съвѣти и 4 души училищни настоятели, като прибави, че съгласно избирателния законъ, гражданитѣ трѣбва да избератъ 4 души за въ бюрото, които да ръководятъ изборитѣ. Още отъ тукъ се почна жива ожесточена борба отъ страна на правителствената и опозиционната партии, за да прокаратъ свои хора за членове въ бюрото. Написитѣ избиратели въ дадения случай струваха само смиръ, като гледаха какъ борбата между буржуазнитѣ партии, придружена съ юмруци и хапане на прѣсти се протаква единъ часъ, до като най-сетѣ предѣдательствующия бѣ принуденъ да повика въоръжена сила за запазване на реда и тишината. Чакъ слѣдъ смѣсването на полицията побойницитѣ бидоха распрѣжнати. Слѣдъ тѣй се почна гласуването, което трай до 4 часа слѣдъ обѣдъ. Въ бюрото имаше единъ-двама фабриканти, които строго наблюдаваха за тѣжестѣта на бюлетинитѣ. Даже единъ отъ тѣхъ съвсѣмъ безграмотно се отнасяше въ социалис-

тическите избиратели като си позволи да се закача на един от работниците му, че на другия ден, кой знай какво щёл да прави! Защо г-нъ Фабриканта се плаши и закана на работника, защото гласувал за кандидат социалист, когато всъщност гражданът, съгласно конституцията е свободен за което ще да гласува? Ний социал-демократитът не се боим от подобни заканами, защото такива заплахвания никога не могат спечели, тъй като нашите избиратели гласуват за кандидатите социалисти под влиянието на убъжденията си, а не за пари и от заплашвания. Нашите 21 гласа, които получихме сега означават много нѣщо, защото тѣ се пущат съзнателно.

Слѣдъ провѣрката се оказа, че печели сегашния състав на градския съветъ, които бѣха назначени като комисии отъ правителството за да ръководятъ работитѣ на Общ. съветъ въ Габрово до нови избори на мѣстото на бившия, който бѣше сваленъ за злоупотребления. Мнозина отъ нашитѣ работници се възмутиха крайно отъ побойтъ и безредицитѣ съ които се почпаха изборитѣ и съвсѣмъ безъ да дадатъ бюлютинитѣ си, се отстраиха, другитѣ пъкъ по причина на повикването имъ въ кадравитѣ роти, трети отъ заплашванията отъ страна на господаритѣ не можаха да упражнитѣ избирателното си право, а мнозина не дадоха гласа, защото не сѣ записани въ избирателнитѣ списази.

Работници, занаятчи и дръбни търговци! Вий сте силата, която издига и създава управлюющитѣ власти, които на вашия грѣбъ се гонятъ и ви експлоатиратъ, като ви съсипватъ. Не се лѣжете отъ никол друга партия, каквито обѣщания и да ви даватъ, защото тии обѣщания сѣ само празна дума. Нека поне до сегашния опитъ, ви служи за примеръ, че никой отъ тѣхъ не е изпълнилъ обѣщанията си. Вашитѣ искрени доброжелатели сѣ соц.-демократитѣ, само тѣ и никой другъ, могатъ да ви помогнатъ. Последвайте ги, като имъ подадете братски рака за взаимно дѣйствиане за освобождението Ви отъ дешнитѣ вериги.

За Избирателния Комитетъ:
Т. Ностомпировъ

МАЛКА КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ.

Габрово. Чавговъ. Пращани сѣ всички броеве, сирѣщете сѣ пощата.
Бюстенидъ. И. Н. На какъвъ адресъ сте получавали по преди нѣстника?
Септенъ. К. М. К. Испрачаме.
Свищовъ. А. С. Получиха се 75 лева. Благодаримъ за услугитѣ ви. Здравейте!

СОЦИАЛЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ.

ВЪ БЪЛГАРИЯ

ДРЪНОВО

Нека не се въмѣнява въ вина на дружината ни, ако за начина, по който се извърши "свободния общински изборъ" въ градътъ ни вчера, не ни давамъ не само подробности, но и никакви почти свѣдения, защото азъ рѣшително не мога (поне сега) да истърпя да описвамъ тѣзи вървунци отъ престѣпления спрямо всѣки законъ и съвѣсть, тѣзи гнусни, възмутителни комедии, играна тукъ подъ добрия надлъвъ "изборъ"... "Изборъ" (каква ирония!)... О, не, за бога, не бѣ това изборъ, кръстете го съ друго име, кръстете го "пахалностъ", кръстете го "подигравка на всѣчко свѣто", кръстете го "Показване на законъ и съвѣсть", кръстете го най-сетѣй както искате, по само не "изборъ"... за бога не!...

Подигравъ е дръновския изборитѣл най-пахалпо, най-възмутително, явно, открито, безъ срамъ отъ хората, безъ страхъ отъ законитѣ, безъ грѣхъ отъ "боговетѣ"!... "Избирателно вору" ли бѣше онака глупостъ, която произвеждаше избора?... Хора ли бѣха неговитѣ членове?... Отъ всѣчко личи, че не. Може да се каже по добръ, че самия "Адъ" държеше заседание тогасъ. Мъчно е, много мъчно е да повѣрва човѣкъ че могатъ хора да паднатъ толкова ниско!... Листата на хора, презирами и отъ дѣцата тукъ получиха 327 гласа, а листата, съставена и поддържана отъ самитѣ граждани (сенафи и работници)—166! "Кои сѣ тии 327 души изъ между насъ, които сѣ си подали гласъ за нашитѣ нископаднали противници? Питатъ се смутено и оскърбено дръновскитѣ граждани, като не могатъ и отговоръ: "такива нѣма и не може да има"... За тѣхъ (за нашитѣ противници) държавата... разни начини,

само избирателното бюро [?!], което щѣли 14 часа, презъ което време се продължаваха изборитѣ, по видимо се движеше отъ едно чувство, имаше една-едничка щѣлъ: Да докаже по единъ най-нагледенъ начинъ на възмутителитѣ дръновски избиратели, че "законъ", "законни права" сѣ само жалка пропия, когато тѣ [избирателитѣ] намислятъ съзнателно да ги упражнятъ за да запазятъ интереситѣ си...

Вѣдни дръновски граждани! Вий сте жестоко поддигрили, вий сте въ душата оскърбени! Въползвайте се отъ тоя скѣпъ за васъ урокъ, като запомните за всѣкога, че за вашитѣ граждански и политически права става днесъ до толкова, до колкото вий ги употребявате, съзнателно или безъ съзнателно, само сръбну себе си. Обърнете ли ги сръбну широкитѣ гърди на вашитѣ естествени противници, понекате ли съзнателно да ги употребите въ защита на вашитѣ собствени интереси, тѣ ставатъ димъ, обрѣщатъ се въ грозна подигравка, въ "бошъ лофъ"!...

Граждани, познайте кои сѣ вашитѣ истински противници и вашитѣ искрени защитници сега... разберете, че не тѣзи сѣ вашитѣ преглѣти, които дълбоко вчера ви оскърбиха, така ниско се подиграха съ вашитѣ човѣшки и граждански права, така несправедливо погазиха вашитѣ интереси... Не тѣ, а тѣзи, които заедно съ васъ най-високо протестираха противъ всѣкитѣ тѣзи неустои!

Работници, занаятчи, не слушайте вече никакви лѣжки, никакви обѣщавания, никакви заплашвания, правени отъ страна на вашитѣ закѣлти противници. Наредете се безъ страхъ и колебание въ редоветѣ на Българската социал-демократическа партия и смѣло напредъ въ борбата за вашитѣ потѣпани права и интереси!

Нека не стрѣска васъ червепото знаме на международния социализмъ, защото то е наше знаме, защото то е знамето на вашитѣ брати работници отъ цѣлия свѣтъ... Защото то е издигнато не васъ да стрѣска, а вашитѣ душмани. Подъ него е именно вашето мѣсто, само тѣхъ ои отъ силни: Да живѣе Българската социал-демократическа партия!

Секретаръ на мѣстната дружина:
М. Ивановъ

Последния брой на "Черно море" е препълненъ съ телеграми, протести и оплаквания отправени до Княза отъ бититѣ и арестуванитѣ варненски граждани презъ изборитѣ на 5-й Септември.

Споредъ в. "Прогрессъ" изборитѣ въ Т-Назарджикъ сѣ извършили при прикѣтването на двѣ въоръжени въ боевой порядкъ, роти войска, които стоели близо до избирателнитѣ кутини за да пазятъ редътъ и тишината! Кой може да повѣрва, че при такава въоръжена тишина, мирнитѣ граждани могатъ свободно да гласуватъ?! Само безсрамния в. "Свобода" може още да увърва наивнитѣ си читатели, че у насъ изборитѣ ставатъ свободно.

Въ вторникъ на 21 Септември е назначено за разгѣждане въ Търновския окръженъ съдъ углавното дѣло заведено по частната жалба на Ив. Халачовъ противъ Стефанъ Димитровъ, Димитръ Димитровъ и Н. Габровски за написание клѣвета чрезъ печата за телеграммата помѣстена въ в. "Работникъ".

Това дѣло става нѣколко нѣти се гледа и отлага по тая незаконна причина, че Ив. Халачовъ като не знаеше най-напредъ кой е истински Димитровъ, който се е оплакалъ съ телеграммата, че с битъ отъ тѣлната, бѣше далъ подъ съдъ Стефана Димитровъ. Но когато се разгледа дѣлото установи се напълно, че авторътъ на телеграммата не е Стефанъ Димитровъ, понеже той нито е битъ, нито сѣ е оплаквалъ на Княза, нито пъкъ е давалъ за напечатване такава телеграма въ в. "Работникъ".

Тогавъ Халачовъ разви една допотопна теория за съучастничеството, като настояване да се вика да отговаря и редактора. Съдътъ уважи неговото искане и постанови да се привлече

редактора подъ углавна отговорностъ, безъ да оправдае непричастното лице Стефанъ Димитровъ по това дѣло.

Дѣлото отново се назначи за разгѣждане. Димитръ Димитровъ като бѣше виканъ за свидѣтель заяви, че той е битъ и той е подалъ телеграммата съ подписъ Димитровъ да се напечата въ в. "Работникъ". Споредъ здравия разумъ и истинското тълковане на закона за печата, съдътъ трѣбваше да издаде оправдателна присѣда за Стефанъ Димитровъ и редактора Н. Габровски понеже се доказа, че Д. Димитровъ е автора на телеграммата и той трѣбваше самъ да отговаря за нея. Но не тѣй се талкуватъ законитѣ при Търновския окръженъ съдъ. Отложи се дѣлото за да се привлече и Димитръ Димитровъ като обвиняемъ, авторъ на телеграммата, заедно съ другитѣ двама обвиняеми. Въ такова курнозно положение се намира това дѣло, което е насрочено за 21 Септември.

Ний нѣма да се очудимъ въ пдущото заседание, ако г-нъ Халачовъ поиска да привлече още нѣколко Димитровци, като обвиняеми по това дѣло, па даже и словослагателитѣ ако и тѣхъ смѣта за съучастници въ напечатването на телеграммата.

Една смъртна присѣда

Днесъ въ Търновския апелативенъ съдъ се разгледа дѣлото на И. Бошнаковъ, обвиняемъ въ убийство на жена си. Той е билъ осѣденъ отъ Търновския Окр. съдъ на 15 години затворъ, но прокурора като недоверливъ отъ тона наказане апелативалъ и искалъ да се осѣди на смъртъ. Основния мотивъ, главнитѣ причини на това ужасно злодѣяние се криятъ въ условията на сегашния семеенъ животъ. Подсѣдимия, както той самъ исповѣдва, че поомъ се оженилъ и намразилъ жена си, защото още тогавъ станало ясно, че той не може да я обща. Споредъ неговитѣ думи тѣ била нечестна... Мисълта да се отърве отъ нея се породила въ главата му тогасъ когато той се влюбилъ въ друга една жена М. Семерджиева. Отъ любовнитѣ писма, които той испращалъ до любовницата си и отъ неговото самопризнание се вижда, че той много, едва ли не сѣбно е обичалъ М. Семерджиева. Опиталъ се да се париса съ жена си чрезъ владкмата, но като сръбналъ голѣми спънки, почналъ да мисли насилственно да се отърве отъ нея. Той дълго време живѣлъ далечъ отъ нея.

Когато се завърнали въ Търново, излѣзли вечерта да се расхождатъ вънъ отъ града. По пътя се скарали помежду си, защото тя му натиквала за любовницата му. Той се въползувалъ отъ случая, ударилъ я въ главата съ единъ камѣкъ и послѣ почналъ да я бодѣ и коли съ ножѣтъ си.

Всѣчко това се признава отъ него, но той се оправдава, че силната, слѣпата любовъ къмъ любовницата си М. Семерджиева, съ която той искалъ да свърже живота си, го накарала фатално да погуби жена си.

Въпреки усиленитѣ старания на защитникътъ г. М. Гайдова, че убийството не е било предумишлено, Апелативния Съдъ осѣди Бошнакова на смъртъ съ право да се ходатайствува отъ Княза за намаление наказанието на вѣчни окови.

Справедлива ли е или не тая присѣда споредъ турския наказателенъ законъ, ний нѣма тукъ да говоримъ. Насъ ни интересува преди всѣчко обществената страна на това престѣпление. Очевидно е за всички, че подсѣдимия е извършилъ това престѣпление подъ влиянието на страстѣта и общественитѣ предразсѣдки. Ако той можеше свободно да се париса съ жена си, безъ всѣкакви владици и патрици, навѣрно може да се каже, че у него не би се явила и мислъ за убийство. Той свободно би се оженилъ за своята любовница, която отъ обичъ живѣе го оплака предъ Окр. Съдъ. Но при сегашнитѣ семейни и общественни отношения, основани на принуждението, на богатството и измамата, при сегашното робско положение на жената, свободната любовъ ражда престѣпления.

Нима съ усмъртиванieto на Бошнакова ще се премахнатъ причинитѣ на тия ужасни престѣпления, които се коренятъ въ сѣщата общественна наредба? Ний

нѣмало и нѣма да има такива убийци на разлюбенитѣ си жени? Да, любовта не поражда престѣпление до тогавъ, до когато тѣ бѣдъ въ вериги и се продава като стока до като съществуватъ сегашнитѣ общественни условия, които правятъ хората престѣпници.

ВЪ СТРАНСТВО

БЕЛГИЯ

Презъ м. октомври белгийската работническа партия ще има свой извънреденъ националенъ конгресъ, въ който ще се разгѣждатъ много важни въпроси. Преди всичко ще се разиска программата и организационния уставъ на партията, ще се приеме единъ общъ планъ за водене на избирателната борба за презъ м. Юли идущата година, когато за пръвъ пътъ работническата партия ще постави свои кандидати. Ще се вземе рѣшение същъ и за размножаванieto на социалистическитѣ вѣстници и изобицо за усиляването на пропагандата.

Въ цѣлий басейнъ на Шарлероа въглекопачитѣ сѣ рѣшили да напуснатъ работата. Тѣ сѣ солидарни съ английскитѣ въглекопачи, които отъ м. Юли насамъ неприяжбено продължаватъ гревата.

ФРАНЦИЯ

Французскитѣ рудокопачи въ басейна на Надекале сѣ имали конгресъ на 2 Септември и почти единодушно сѣ рѣшили да напуснатъ работата, да обявятъ обща стачка. Конгреса се закрилъ съ виконетъ: Да живѣй гревата! Въ тая минута има повече отъ 42,000 въглекопачи обявили въ стачка. Страшно вълнение! Правителството е испратило нѣколко батальона войска за смърфване на гревиститѣ. Но ний не може да ги принуди да отстъпятъ въ господаритѣ, които не сѣ съгласни да ги увърѣчатъ заплатата. Напротивъ, прѣдъсѣдинената организирана сила на работничитѣ, господаритѣ ще отстъпятъ.

АВСТРИЯ

Въ тая минута социал-демократическата партия води най-успѣшна агитация за правото на общо гласоподаване. Работничитѣ искатъ да участвуватъ въ изборитѣ и да си избератъ свои представители. Голѣми митинги ставатъ на всѣкъ Напоследъкъ Фридрихъ Енгелсъ и Бебелъ сѣ държали рѣчи на единъ митингъ въ Виена устроенъ отъ социал-демократическата партия. Рѣдко Виена е имала такъвъ грамаденъ и шуменъ митингъ. Ориторитѣ сѣ биле посрѣщани съчественно.

Най-напредъ говори Д-ръ Адлеръ за резултатитѣ отъ цюрихския конгресъ; послѣ говори Бебелъ за всемирния празникъ на трудътъ 1-й Май. Най-послѣ събрането се закрило съ рѣчта на Енгелса, който е указалъ какви успѣхи е направило социалистическото движение презъ послѣнитѣ години. Стария борецъ свѣпшилъ рѣчта си, като поздравилъ присѣствущитѣ съ близкото сбѣдване на социалистическото общество. Рѣчитѣ сѣ биле посрѣщани съ шумни ръкоплѣскания.

Втория конгресъ на работническата партия въ долина Австрия, ще се отвори въ Виена на 3-й Октомври и ще трае до 5 Октомври. На дневенъ редъ е поставенъ въпросъ за преустройването тактиката на партията и тѣй също усиляването на социалистическитѣ печати.

ОБЯВЛЕНИЕ

Съобщавамъ на другаритѣ и на всички интересующи се, че въ фотографията ми се намира снетъ на голѣмъ форматъ извънредния социал-демократически конгресъ, държанъ презъ м. Юли т. г. въ Търново.

Желающитѣ да се снабдятъ съ горѣпомѣнатия портретъ могатъ да се отнесатъ до менъ.

Всѣки портретъ струва 250

предплатени.

Въ Търново. Н. Габровски.

Въ сѣщата обществена наредба? Ний